

СТАНОВИЩЕ

Вх. № РД 20-607/16.08.2018г.

от член на научно жури
за заемане на академична длъжност „доцент“
по обявен конкурс от Икономически университет – Варна

1. Обща информация

Изготвил становището: **проф. д-р Атанас Блажев Атанасов**, катедра „Счетоводна отчетност“ при СА „Д. А. Ценов“ - Свищов, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“.

Настоящото становище е дадено на основание Решение на Факултетния съвет на Финансово-счетоводен факултет при ИУ - Варна (Протокол № 5/01.06.2018 г.), Заповед № РД 06-1541/12.06.2018 г. на Ректора на ИУ – Варна, в съответствие с изискванията на чл. 4 във връзка с чл. 25 от Закона за развитие на академичния състав в Република България, чл. 66 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ - Варна, и Решение от проведено заседание на Научно жури (26.06.2018 г.).

2. Данни за конкурса

Конкурсът е за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висшето образование: 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление: 3.8. „Икономика“, научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводство на банките)“, обявен в Държавен вестник, брой 34/20.04.2018 г. за нуждите на катедра „Счетоводна отчетност“ към Финансово-счетоводен факултет при Икономически университет – Варна.

3. Кандидат по конкурса

В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висшето образование: 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление: 3.8. „Икономика“, научна специалност: „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводство на банките)“, обявен в Държавен вестник, брой 34/20.04.2018 г. участва единствено **гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова**.

Гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова е придобила ОКС „бакалавър“ по икономика в ИУ – Варна (1993 г. – 1997 г.) и ОКС „магистър“ по икономика в ИУ – Варна (1997 г. – 1998 г.). В периода 1996 г. – 2000 г. е работила като главен счетоводител във Варненска туристическа камара. В ИУ - Варна е заемала следните академични длъжности: асистент (2005 г. - 2006 г.) и главен асистент (2006 г. до сега).

В периода 2000 г. – 2003 г. е била докторант към катедра „Счетоводна отчетност“ при ИУ – Варна. През 2004 г. е защитила дисертационен труд на тема: „Финансово-счетоводни проблеми на пенсионноосигурителните дружества и пенсионните фондове“ и е придобила образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ (Диплома № 29192/12.07.2004 г.).

4. Общо описание на представените научни трудове след последната процедура

Количествената характеристика на научните изследвания и изследователската дейност на гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова е изготвена въз основа на данни от списъците на публикациите за участие в конкурса, представени от кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент“. В структурно и цифрово изражение тя е следната: монографии – 2 бр., студии – 2 бр., научни статии – 8 бр., научни доклади – 14 бр., други публикации (научно-популярни статии) – 1 бр. За посочените в списъците заглавия и библиографски данни на представените за рецензиране научни публикации и научно приложни разработки, гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова е заявила писмено, че са „извън дисертацията“ (Списък на научните публикации, Таблица № 3).

По отношение на обема (стандартни страници), данните са както следва: общо научни публикации 27 бр., 721 стр., в т. ч. самостоятелни – 23 бр., 615 стр., в съавторство – 4 бр., 106 стр. На чужд език и в чужбина са публикувани самостоятелно две научни статии (19 стр.) и три научни доклада (20 стр.). В публикациите разработени от авторски колектив коректно е разграничено участието на кандидата. Докладите са представени на национални и международни научни форуми.

От представените данни е видно, че в количествен аспект научните публикации на кандидата за академичната длъжност „доцент“ съответстват на нормативните изисквания в това отношение. Но не по-маловажни са и качествените характеристики на направените изследвания. В тази връзка ще акцентирам върху качествата на монографичното изследване „Прозрачност на информацията в годишните финансови отчети на банките в България“, Варна, Издателство „Наука и икономика“, 2018, 378 стандартни страници, защото за мен тази публикация е своеобразен синтез на научната дейност на гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова до момента. Чрез това самостоятелно изследване тя се представя като знаещ, можещ и подготвен да осъществи едно задълбочено проучване с теоретико-приложен характер и с аргументирано извеждане на рационални практически решения. Темата и съдържанието на това изследване съответстват напълно с професионалната насоченост на

обявения конкурс за академична длъжност, а именно счетоводството на банките.

Останалите научни публикации от приложения списък по конкурса са също в областта на счетоводството. В тях се изследват актуални теоретико-приложни проблеми на провизиите, прилагането на МСС/МСФО в България, особеностите при отчитане на капитала и годишното счетоводно приключване в бюджетните предприятия, оповестяването на кредитния риск във финансовите отчети на банките. Анализират се възможности за усъвършенстване и оптимизиране на тези специфични по своето съдържание и обхват дейности. Всичко това показва, че изследователската работа на гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова има разностранен характер и подчертан стремеж да се обхванат значими проблеми на счетоводството както в теоретичен, така и в практико-приложен аспект.

От представените справки за публикациите, които са включени в системи за индексирание, реферирание и оценяване, и за откритите цитирания на произведения с автор гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова се установява, че 6 (шест) самостоятелни научни публикации са включени в системи за индексирание, реферирание и оценяване и, че тя е цитирана 5 (пет) пъти. Към това следва да се добави и активното ѝ участие в национални и международни конференции, което формира мнение, че кандидатът има съответстваща известност за придобиване на академичната длъжност „доцент”.

5. Обща оценка на учебно-преподавателската работа

От представената документация по конкурса се установява, че гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова преподава в ИУ – Варна на студенти в ОКС „бакалавър“ по учебните дисциплини: Счетоводство на застрахователните и пенсионните предприятия; Спецсеминар I и II част; Теория на счетоводството; Счетоводство на бюджетните предприятия; Счетоводство на банките.

От данните в справката за учебната натовареност (лекции и упражнения) със студенти в бакалавърска степен на кандидата по конкурса може да се обобщи, че аудиторната му натовареност (часове) по учебни години е както следва: за 2015/2016 – 264 ч.; за 2016/2017 – 204 ч.

Освен това, гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова е ангажирана с лекции и упражнения като преподавател на студенти в магистърска степен по учебните дисциплини: Счетоводство на капиталовите дружества; Счетоводство на банките и бюджетните предприятия. Пред студентите в магистърска степен общата ѝ аудиторна натовареност (часове) по учебни години е: за 2015/2016 – 165 ч.; за 2016/2017 – 194 ч.

Задължителен елемент от общата оценка на учебно-преподавателската работа на всеки кандидат за заемане на академичната длъжност „доцент” е неговото участие в осигуряването на учебния процес с качествени лекционни курсове, учебни помагала и академични учебници. В този аспект преподаваните от гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова учебни дисциплини са осигурени с актуални по съдържание авторски текстове, които са отпечатани в реномирани издателства. В материалите по конкурса са приложени 5 бр. учебници в съавторство (с авторско участие на кандидата 302 стандартни страници) и 15 бр. учебни помагала в съавторство (с авторско участие на кандидата 381 стандартни страници).

Посочените количествени и качествени параметри на учебно-преподавателската работа на кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент” дават основание да се изрази положителна оценка за професионалното му равнище като университетски преподавател.

6. Идентифициране на научните приноси

При внимателно анализиране на тематичната насоченост в съдържанието на представените публикации за участие в обявения конкурс за академичната длъжност „доцент” от гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова се откроява една водеща цел, а именно стремеж към търсене на възможности за активизиране ролята на счетоводната информация при управлението на предприятията и при осъществяване на дейността им. В тази връзка се предлагат разнообразни решения, начини и средства за практическа реализация. Затова и в очертаните насоки би следвало да се търсят научните приноси на кандидата, които в обобщен вид могат да се идентифицират така:

- Обогатява се и се допълва икономическата теория посредством прилагане на иновативен подход за характеризиране прозрачността на информацията в годишните финансови отчети на банките в България и счетоводното третиране на провизиите;

- Сполучливо са анализирани за целите на счетоводната практика конкретни особености в отчетността на банките в България, свързани с оповестяване управлението на риска, представяне и оповестяване на информация за условните задължения, управленската структура, използване на провизиите за кредитни загуби като управленски инструмент, прилагане на справедливата стойност при оценка на финансови инструменти и представяне на елементите на всеобхватния доход. Въз основа на това са направени обосновани изводи и препоръки насочени към оптимизиране на дефинираните ключови проблемни сфери;

- Аргументирано са очертани тенденции към повишаване равнището на оповестяване и прозрачност на информацията във финансовата отчетност на кредитните институции следствие стриктното спазване на

изискванията регламентирани в МСС/МСФО, и в този контекст е разработена матрица за оценка на оповестяванията;

- Обосновано са разработени и предложени вариантни решения за: приложимостта на принципа за текущо начисляване и разграничаване на приходите от стопанска дейност от останалите приходи в счетоводството на бюджетните предприятия; подготовката и извършването на годишно счетоводно приключване в предприятията от бюджетната сфера.

- Предложени са рационални възможности за оптимизиране на учебния процес по счетоводство при подготовката на специалисти с висше икономическо образование.

7. Критични бележки и препоръки

Практиката е доказала по безспорен начин, че при осъществяване на професионалните си ангажименти човек не е застрахован от допускане на слабости и грешки, но в случая ще си позволя да направя само две доброжелателни бележки, които не омаловажават постигнатите положителни резултати от гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова и могат да я подпомогнат в бъдещата ѝ творческа дейност.

На първо място, независимо от стремежа да бъдат доразвити в част от публикациите се установяват някои повторения на авторски идеи.

На второ място, при част от авторските становища и изводи се констатира превес на декларативния над научноизследователския характер.

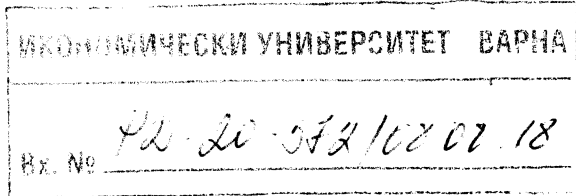
8. Заключение

Въз основа на представената информация и документация може да се обобщи, че са спазени изискванията на действащата нормативна уредба. Представените материали по конкурса достоверно отразяват дейността на кандидата. Те са валидирани от съответните длъжностни лица в ИУ - Варна. Всичко това ми дава основание да декларирам категоричната си подкрепа за кандидатурата на гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводство на банките)” и да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури и на Факултетния съвет на Финансово-счетоводен факултет при ИУ – Варна да подкрепят настоящата кандидатура.

Свищов,
15.08.2018 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Ат. Атанасов)

До председателя
на научното жури

СТ А Н О В И Щ Е

От доц. д-р Светлозар Димитров Стефанов

Преподавател в Икономически университет – Варна, член на Научно жури, съгласно Заповед № РД - 06-1541/12.06.2018, по обявения от Икономически университет - Варна, в ДВ, бр. 34/20.04.2018 г. конкурс, за заемане на академичната длъжност „Доцент” по научната специалност 05.02.07. Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност. Единствен кандидат - гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова-Йосифова.

Настоящото становище се изготвя в съответствие с изискванията на чл. 4 от ЗРАСРБ, чл. 66 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и научни длъжности в ИУ - Варна и решение на Научното жури от 26.06.2018 г.

1. Общо описание на представените научни трудове

За участие в конкурса, кандидатът, представя 47 броя научни публикации, от които 1 самостоятелна монография (хабилитационен труд), 1 участие в колективна монография по научен проект, 2 научни студии (в съавторство), 8 научни статии, 14 научни доклада, участие в 5 учебника и участие в 15 броя учебни помагала (в съавторство). Кандидатът за доцент има публикувана и една научно-популярна статия (в съавторство). Статиите са отпечатани в авторитетни икономически списания, а докладите са изнесени на конференции с международно участие. Научните публикации на кандидата през последните години (статии и доклади) са публикувани в индексирани и реферирани издания.

В списъка с научни публикации са представени и 7 научни публикации, които са по дисертационния труд, поради което не са обект на рецензиране за участие в конкурса, съгласно изискванията на чл. 62, т.3 във връзка с чл. 71, ал. 2 и ал. 3 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет - Варна.

Съдържанието на представените научни трудове отговаря изцяло на направлението в което е обявен конкурса за доцент. Част от научните изследвания на кандидата, представени за участие в конкурса за „Доцент,” са естествено продължение на изследванията му при разработване на дисертационния труд, за получаване на образователната и научна степен „Доктор.” Тематиката на публикациите е свързана най-вече с проблемите

на банковата отчетност, бюджетните предприятия, пенсионно-осигурителни дружества и фондове, като може да се свърже с учебните дисциплини "Счетоводство на бюджетните предприятия," "Счетоводство на застрахователните и пенсионните предприятия," "Счетоводство на банките," и "Счетоводство на капиталовите дружества." Обемът на представените научни публикации като брой, структура и брой страници е напълно достатъчен за заемане на академичната длъжност "Доцент."

Значителна част от научните публикации на гл. ас. д-р Надежда Попова-Йосифова са по проблемите на отчетността в банките (вж. публикации №№ 8.1; 13.2; 15.4; 21.2; 24.5; 26.7; 28.9; 29.10; 30.11; 36.3; 42.9; 48.15; 53.20 от приложения списък). Друга част от публикациите са посветени на проблемите на отчетността в бюджетните предприятия (12.1; 16.5; 17.6; 18.7; 21.3; 32.13; 34.1; 39.6; 44.11; 49.16; 52.19), теорията на счетоводството (11.3; 14.3; 20.1; 37.4; 40.7; 43.10; 45.12; 47.14; 50.17; 51.18), МСС/МСФО (9.1; 19.8; 31.12), отчетността в застрахователните и пенсионно-осигурителни предприятия (23.4; 27.8; 33.14; 35.2; 38.5; 41.8; 46.13) и проблемите при обучението по счетоводство, анализ и контрол (54.1).

В монографичното изследване Прозрачността на информацията в годишните финансови отчети на банките в България е направен опит да се изследва доколко финансовите отчети на българските банки представят прозрачна и неутрална финансова информация. Застъпва се тезата, че въвеждането на МСС/МСФО води до повишаване на прозрачността и оповестяванията във финансовите отчети, което представлява предпоставка за намаляване на несигурността, агентските разходи, информационната асиметрия, повишаване на доверието и качеството на представената и оповестена информация във финансовите отчети. Аргументира се становището, че степента на прозрачност на информацията във финансовите отчети на банките зависи предимно от оповестяванията, които следва да съдържат разбираема и достоверно представена информация.

В резултат на ранжирането на банките в България за периода 2007-2016 г. се установява, че групирането на кредитите институции в България, извършвано от БНБ не съвпада с представянето на банките по финансови и надзорни съотношения, посочвани в годишните доклади на ръководствата. В резултат на проведеното емпирично изследване за изследвания период се установява тенденция към повишаване на равнището на оповестяване и на прозрачност на информацията във финансовите отчети на банките в България. Направени са и конкретни предложения, насочени към повишаване на равнището на прозрачност на информацията във финансовите отчети на банките.

В колективната монография Прилагане на МСС/МСФО в България - състояние и резултати, кандидатът за доцент е изследвал проблемите,

свързани с прилагането на МСС/МСФО в банковия сектор в национален и международен мащаб. Установява се връзка както между определяне на справедливата стойност и капиталовата адекватност на банките, така и между отчитането по справедлива стойност и банковия и кредитен риск. Дефинирани са и основните неизследвани въпроси, които могат да бъдат обект на бъдещи изследвания, а именно ефекти от прехода към МСС/МСФО за банките; представяне и оповестяване на основните рискове в банковия сектор; прекласифицирането на финансовите инструменти и др.

Студията Оповестяване на кредитния риск в ГФО на банките в България е посветена на проблемите, възникващи при представянето и оповестяването на кредитния риск в ГФО на българските банки през периода 2005-2016 г. Достига се до извода, че мениджмънта на банките не винаги е склонен да извършва пълни оповестявания на кредитния риск, но независимо от това, равнището на оповестяване на последния е високо. Установено е, че банките с ниска степен на капиталова адекватност са склонни по-пълно да оповестяват кредитния риск и обратно. В резултат на емпиричното проучване не се установява връзка между размера на банковите активи и оповестяването на кредитния риск.

Интересни въпроси са обект на изследване в студията Провизиите в счетоводната теория и практика. На база на исторически подход се маркират основните проблеми, свързани с признаване на различните видове провизии, тяхното текущо отчитане, представяне и оповестяване във финансовите отчети с общо предназначение. Направени са конкретни предложения, насочени към възможностите за усъвършенстване на отчитането, представянето и оповестяване на провизиите, като се аргументира становището, че за целите на отчетността, последните следва да бъдат групирани в 10 групи, на базата на 5 класификационни критерия.

Повечето научни статии на кандидата за доцент са посветени на проблемите на отчетността във финансово-кредитната система и предприятията от публичния сектор. Акцентът се поставя върху особеностите при отчитане на капитала в бюджетните предприятия; прозрачността на оповестяването на кредитния риск във финансовите отчети на банките; годишното счетоводно приключване в бюджетните предприятия и др. Обърнато е необходимото внимание на проблемите, възникващи при счетоводното отчитане на застрахователните договори, счетоводното третиране на предплатените карти, студентската научна дейност, като елемент на обучението по счетоводство, анализ и контрол и др.

Публикуваните научни статии и доклади, свидетелстват за активно отношение към проблемите на отчетността във финансово-кредитната система и предприятия от публичния сектор и стремеж, тези проблеми да бъдат представени и обсъждани публично.

В документацията по конкурса са посочени данни и представени доказателства за 4 цитирания от български автори.

Висока оценка заслужават и разработените тематични единици в учебниците по Бюджетно счетоводство; Счетоводство на застрахователните и пенсионно-осигурителни предприятия; Счетоводство на банките и Счетоводство, както и задачите и тестовете, включени в учебните помагала по Бюджетно счетоводство; Счетоводство на застрахователните и пенсионно-осигурителни предприятия; Счетоводство на банките; Теория на счетоводството и Организация и техника на счетоводството. Последните имат съществено значение при обучението на студентите от специалност "Счетоводство и контрол" в Икономически университет - Варна.

2. Обща оценка на учебно-преподавателската работа на кандидата

Кандидатът има дългогодишен опит като преподавател. Налице е обвързаност на научните интереси с преподавателската работа на кандидата. Гл. ас. д-р Надежда Попова-Йосифова, чете лекции по „Счетоводство на застрахователните и пенсионните предприятия," "Теория на счетоводството," Счетоводство на бюджетните предприятия," "Счетоводство на банките," "Счетоводство на капиталовите дружества," "Счетоводство на банките и бюджетните предприятия." От представената справка за учебната заетост е видно, че аудиторна й натовареност (в т. ч. лекции и семинарни занятия), превишава значително изискванията, посочени в Закона за развитие на академичния състав и Правилника за развитието на академичния състав, в Икономически университет – Варна.

Като преподавател гл. ас. д-р Надежда Попова-Йосифова, показва отлични теоретични познания, педагогически и практически опит по проблематиката, включена в преподаваните учебни дисциплини. За това ѝ помага и владението на английски език.

Изключително полезен за обучението на студентите от различните специалности на университета е практическият опит на кандидата, в сферата на счетоводството като съставител на годишни финансови отчети и консултант на редица предприятия от реалната практика по проблемите на счетоводството и данъчното облагане.

Гл. ас. д-р Надежда Попова-Йосифова, работи активно и със студентите от специалност "Счетоводство и контрол." Под нейно ръководство, са разработени и успешно значителен брой дипломни работи, по проблемите на счетоводството и контрола.

В изследванията на кандидата се съдържат конкретни теоретични и практико-приложни приноси моменти, с висока степен на актуалност и значимост. Научните и практико-приложни приноси в публикациите на гл. ас. д-р Надежда Попова-Йосифова са в следните основни направления:

1. На база на извършените конкретни изследвания е изяснена връзката между финансовата отчетност и отчетността за целите на банковия надзор;

2. Дефинирани са ключовите проблеми, възникващи пред отчетността в банковата система, свързани с представяне и оповестяване на риска; условните пасиви; провизиране на кредитните загуби и др.

3. Дефинирана е връзката между равнището на оповестявания и регулаторни и финансови съотношения, свързани с достатъчността на капитала (финансовото състояние) на банките;

4. Извършено е ранжиране на българските банки за периода 2007-2016 г. по тяхното финансово представяне на база на селектирани регулаторни финансови съотношения;

5. Аргументира се необходимостта от класифицирането на провизиите в 10 групи, според 5 класификационни признака.

6. Изследва се прилагането на принципа за текущо начисляване в бюджетните предприятия, като се аргументира необходимостта от неговото задължително прилагане в предприятията от публичния сектор.

3. Критични бележки и препоръки:

1. Констатира се известно дублиране на някои авторови тези и становища, в различни публикации, което има своето логично обяснение, но би следвало да се избягва в бъдещата научно-изследователска и публикационна дейност на кандидата;

2. Препоръчваме на кандидата, в бъдещата си научно-изследователска работа да извършва по-конкретни и задълбочени проучвания на организацията на отчетността в банковата сфера и предприятията от публичния сектор, с оглед разработването на конкретни методики за отчитане, представяне и оповестяване на специфичните отчетни обекти в тези предприятия;

Посочените бележки и препоръки имат пожелателен характер и не омаловажават научните постижения на кандидата. Те по-скоро имат за цел да подпомогнат бъдещата му научно-изследователска работа.

Имайки предвид горепосоченото могат да се направят следните изводи:

1. Кандидатът за придобиване на академичната длъжност „Доцент” – гл. ас. д-р Надежда Попова-Йосифова, отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за

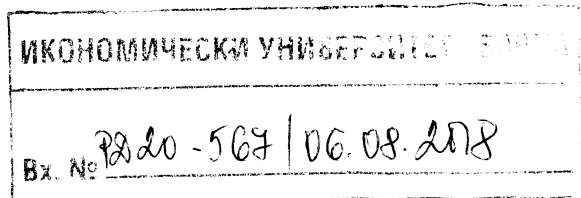
неговото прилагане и вътрешния Правилник на Икономически университет - Варна, тъй като:

- Има придобита образователна и научна степен „Доктор;”
- Има повече от две академични години учебно-преподавателска работа в Икономически университет - Варна;
- Представя научна продукция в достатъчен обем и структура.

Изложените по-горе констатации ми дават основание да изразя СТАНОВИЩЕ, че цялостната научно-изследователска и преподавателска дейност на кандидата, отговаря на Закона за развитието на академичния състав в Република България, за заемане на академичната длъжност „Доцент." Това ми дава основание да считам, че Научното жури, следва да предложи на Факултетния съвет на Финансово счетоводен факултет, гл. ас. д-р Надежда Попова-Йосифова да бъде избрана за „Доцент” по научната специалност 05.02.07. Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност.

м. август 2018 г.

Изготвил становището...
(доц. д-р Светлозар Стефанов)

До

Председателя на научното жури по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ за нуждите на Икономически университет - Варна

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Слави Димитров Генов,
катедра „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“
при ИУ- ВАРНА

ОТНОСНО: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ (Счетоводство на банките)

Основание за представяне на становището

Настоящото становище е изготвено съгласно Заповед № РД - 06 -1541/12.06.2018 г., по обявения конкурс от Икономически университет - Варна, ДВ, бр. 34/20.04.2018 г., за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност – „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“(Счетоводство на банките).

Данни за конкурса и кандидата

Единствен кандидат по обявения конкурс е гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова. Тя е завършила Икономически университет – Варна. През 2004 г. защитава дисертация и получава образователна и научна степен „доктор“. Приета е като преподавател в ИУ - гр. Варна през февруари 2005 г. и е такава до момента. Владее английски и руски език.

Тя заема академичната длъжност „главен асистент“ на основен трудов договор към катедра „Счетоводна отчетност“.

Учебно – преподавателска дейност

Гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова е разработила и води лекционни курсове и семинарни занятия по дисциплините, както следва:

1. „Теория на счетоводството“ (лекции и упражнения);
2. „Организация на счетоводството“ (упражнения);
3. „Финансово счетоводство“ (упражнения);
4. „Банково счетоводство“ (лекции);
5. „Счетоводство на банките“ (лекции и упражнения);
6. „Счетоводство на банките и бюджетните предприятия“ (лекции и упражнения);
7. „Счетоводство на бюджетните предприятия“ (упражнения);
8. „Счетоводство на застрахователните и пенсионните предприятия“ (лекции и упражнения);
9. „Счетоводство на капиталовите дружества“ (упражнения);
10. „Спецсеминар I и II част“ (лекции).

Лекционните курсове и провежданите упражнения по изброените по-горе дисциплини са на високо професионално ниво. Те съчетават традициите в преподаването на счетоводни дисциплини с модерните методи за обучение.

Гл. ас. д-р Надежда Попова се отличава в преподавателската си дейност с отлична теоретична и практическа подготовка. Като професионалист с дългогодишен опит успява да предаде на студентите не само теоретични знания, но и да допринесе за създаването на практически умения.

Учебната натовареност на кандидата е над изискуемия норматив за учебните години след придобиването на образователната и научна степен „доктор“.

Тя работи активно със студентите от специалност „Счетоводство и контрол“, „Счетоводство и одит“, „Счетоводство и финанси“. Осъществявала е научно ръководство на дипломанти, ръководство на практическо обучение, рецензирала е дипломни работи на студенти и др.

Гл. ас. д-р Надежда Попова участва активно в академичния живот на катедра „Счетоводна отчетност“ и на Икономически университет - Варна, като част от нейното участие е следното:

- член на Общото събрание на ИУ – Варна, на постоянната комисия по учебната работа по подготовка на документация във връзка с изпълнението на препоръки на НАОА, на работна група по разработване на методика за дистанционно обучение, на работна група по разработване на Етичен кодекс на ИУ-Варна, на Комисията по академична етика, на работна група за формулиране на предложения за промени и усъвършенстване на докторската програма по научната специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, член на работна група за подготовка на специалности в ОКС „Бакалавър“ с преподаване на чужд език, член на работна група по разработване на учебна документация за обучение в специалност „Счетоводство“ с преподаване на английски език, на Съюз на учените - Варна, секция „Икономически науки“;

- участие в подготовка на документация за акредитация на ИУ-Варна, в подготовка на документация за акредитация на Бакалавърска програма „Счетоводство и одит“ - дистанционно обучение, в комисия на Прегледа на студентската научна дейност, в подготовката на конференции, организирани от катедра „Счетоводна отчетност“ /като член на организационния комитет / и др.

Резултатите от проведените проучвания на студентското мнение за качеството на преподаването са много високи. Впечатленията ми от дисциплината в учебния процес, качеството на преподаване и използването на съвременни методи на обучение са отлични и характеризират кандидата като ерудиран учен и добър и обичан от студентите преподавател.

Гл. ас. д-р Надежда Попова е добре позната и на колегите от професионалната общност.

Научноизследователска дейност

Представените за рецензиране трудове, публикувани през периода, след придобиване на научното звание „доцент“, са:

- монографии - 2 с обем 426 страници (в т.ч. самостоятелни 1 с обем 378 стр.);
- студии – 2 в съавторство с обем 53 стр;

- научни статии – 8 с обем 115 стр.;
- научни доклади - 14 с обем 122 стр.;
- учебници и учебни помагала – 20 с обем 683 стр.;
- други – 1 с обем 5 стр.

В списъка с научни публикации са представени и 7 научни публикации, които са по дисертационния труд, поради което не са обект на рецензиране за участие в конкурса, съгласно изискванията на чл. 62, т.3 във връзка с чл. 71, ал. 2 и ал. 3 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна.

Общият обем на представената за участие в конкурса научна продукция е 1404 стр. Съдържанието на представените научни трудове отговаря изцяло на направлението, в което е обявен конкурса за „доцент“. Научните публикации като обем, структура и съдържание са напълно достатъчни за заемане на академичната длъжност „доцент“. Седем от тях са включени в системи за индексирание, рефериране и оценяване.

Значителна част от научните публикации на гл. ас. д-р Надежда Попова са свързани с проблемите на текущото счетоводно отчитане, представянето и оповестяването на счетоводната информация в банките, в предприятията от публичния сектор, както и в застрахователните и пенсионните предприятия.

Монографията „Прозрачност на информацията в годишните финансови отчети на банките в България" е издадена в монографична библиотека „Проф. Цани Каланджиев", изд. „Наука и икономика" на ИУ- Варна, 2018 г. и е с обем 378 стр. Структурата на монографичния труд е правилно изградена и съдържа въведение - 4 стр., три глави изложение - 216 стр., заключение - 6 стр., и приложения. Списъкът на използваната литература е съставен от 191 източника, както и информация от годишни финансови отчети, доклади за дейността, сайтове на 22 български кредитни институции.

Темата на монографичния труд е актуална както за България, така и в световен мащаб.

Целта на изследването е „ползвайки достиженията на съвременните теоретични и практико-приложни постановки в областта на счетоводството, анализа и контрола на стопанската дейност, да се изследва взаимодействието между надзорната и финансовата отчетност, равнището на прозрачност на информацията в годишните финансови отчети на банките в България и да се установят основните икономически и регулаторни фактори, които оказват влияние върху прозрачността“. Формулирани са и пет изследователски

хипотези. На тази основа са поставени седем задачи, които са успешно изпълнени. Формулираните задачи на изследването са изпълнени, като е проведено обширно проучване на нормативните изисквания, съществуващата литература, авторови мнения и изследвания по темата. Проведено е практическо изследване на двадесет и две кредитни институции за период от десет години. Банките в България са ранжирани на базата на финансови и регулаторни съотношения за периода 2007 - 2016 г. Формулирани са предложения за усъвършенстване на системата за тяхната оценка по отношение на изискуемото нарастване на прозрачността в банковия сектор. Изследвано е влиянието на банковия надзор върху финансовата отчетност и е анализирана зависимостта на оповестяването на банките от различни фактори като успешно е приложен статистически инструментариум. Монографичният труд съдържа оригинални авторови идеи и аргументирани изводи в резултат на проведеното изследване, които имат характер на научни приноси.

Освен тази монография гл. ас. д-р Надежда Попова е автор и на редица монографии, статии и доклади от научни конференции с научен и научно-приложен характер, както и на полезни за обучението на студентите учебници и учебни помагала. Те са актуални по своето съдържание, оригинални като методология на изследване и с висока научна и практическа стойност. Научните публикации, както и учебниците и учебните помагала, в които участва гл. ас. д-р Надежда Попова съдържат значим принос за развитие на теорията и практиката. Научните публикации като обем, като оценка на тяхното качество и актуалност дават основание да се формулира извода, че кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ е прилежен учен и всеотдаен преподавател.

Характеризиране на научните приноси

Представените от гл. ас. д-р Надежда Попова публикации, за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ съдържат редица научни и научноприложни приноси.

Приемам посочените приноси от гл. ас. д-р Надежда Попова, като се констатира тяхното съответствие на научните публикации, представени за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Публикации на кандидата са цитирани от пет автори на основата на представена справка за цитиранията.

Критични бележки

Нямам критични бележки към научната и преподавателската дейност на кандидата. Констатира се повторение на някои тези и постановки, но същевременно е налице и тяхното доразвитие и усъвършенстване. Препоръчвам в бъдеще да се засили публикационната дейност в областта на отчетността в банките, както в български, така и в чуждестранни издания.

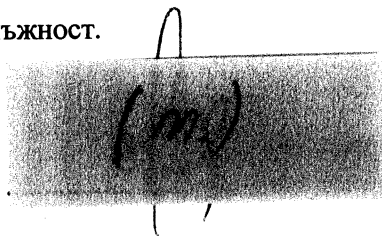
Заключение

Посочените постижения характеризират гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова - Йосифова като акуратен изследовател, всеотдаен и дисциплиниран преподавател. Това ми дава основание да подкрепя безусловно нейната кандидатура за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност "Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност".

Налице е пълно съответствие между изискванията и критериите за академичната длъжност „доцент“ и оценката за цялостната научно-изследователска и преподавателска дейност на кандидата за заемане на посочената академична длъжност.

Варна, 07.08.2018 г.

Доц. д-р Сл. Генов .

СТАНОВИЩЕ

Вх. № 7220-558/02-08.2018.

от проф. д-р Васил Николов Янков, Бургаски свободен университет, научна специалност Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност, професионално направление 3.8. Икономика.

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент” по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводство на банките), в Икономически университет, гр. Варна, ДВ бр. 34 от 20.04.2018 год.

1. Основание за написване на настоящото становище

Уважаеми членове на Научното жури!

На основание заповед № РД 06 – 1541 от 12.06.2018 год. на Ректора на Икономически университет, гр. Варна, представям в законния срок настоящето становище по разкрита процедура за заемане на академична длъжност „Доцент” по област на висшето образование: 3. *Социални, стопански и правни науки*, професионално направление 3.8. *Икономика*, научна специалност *Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност* (Счетоводство на банките), за нуждите на катедра „Счетоводна отчетност“, при Икономически университет - Варна.

2. Кратка информация за кандидата

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ за нуждите на катедра „Счетоводна отчетност“ при Икономически университет, гр. Варна, участва само един кандидат – гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова – Йосифова. Надежда Попова е преподавател в катедра „Счетоводна отчетност“ на ИУ – Варна от месец март 2005 год., първоначално като асистент, а впоследствие като главен асистент. Образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ придобива през 2004 год., диплома № 29192 от

12.07.2004 год., издадена от Висшата атестационна комисия при Министерски съвет на Република България.

Гл. ас. д-р Надежда Попова има преподавателски стаж в катедра „Счетоводна отчетност“ при Икономически университет, гр. Варна, повече от 13 години (от 02.2005 год.). От настоящата 2018 год. е член на Съюза на учените в България. Има Сертификат за участие в обучение за работа с платформата Moodle 3.4.

3.Общо описание на представените научни трудове

От представената Справка, таблица № 3, е видно, че кандидатът в конкурса отговаря на задължителните условия по ЗРАСРБ (чл. 62) и заедно с това покрива изискванията за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в ИУ – Варна, определени с чл. 71, ал. 4 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет, гр. Варна. При това кандидатът в конкурса, Надежда Попова, съвсем коректно представя всички публикации, представени в групи, като за всяка от тях се констатира превишаване, спрямо изискванията на чл. 71 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна.

ОБОБЩЕНА ТАБЛИЦА ЗА ОБЕМА И ВИДА НА НАУЧНАТА ПРОДУКЦИЯ НА ГЛ. АС. Д-Р НАДЕЖДА ПОПОВА

№	Вид на научните публикации	Самостоятелни		В съавторство		Общо	
		Броя	Стр.	Броя	Стр.	Броя	Стр.
1.	Монографии, в т.ч.	1	378	1	48	2	426
	на чужд език и/или в чужбина	-	-	-	-	-	-
2.	Студии	-	-	2	53	2	53
3.	Научни статии, в т. ч.	3	35	8	115	11	150
	на чужд език и/или в чужбина			2	16	2	16
4.	Научни доклади, в т.ч.на	3	32	14	122	17	154

	чужд език и/или в чужбина	-	-	2	10	2	10
	Общо научни публикации	7	445	25	338	32	783
5.	Други публикации	-	-	1	5	1	5
	Общо	7	445	26	343	33	788

Както се вижда от данните в горната таблица, кандидатът в конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ има публикувани общо 33 заглавия: от тях 26 самостоятелно разработени и публикувани и 7 в съавторство. Във всички съвместни публикации участието на кандидата в конкурса е надлежно разграничено. От нарочно приложените Справки е видно, че седем от представените за конкурса публикации са включени в системи за индексирание, реферирание и оценяване. Заслужава да се отбележи и обстоятелството, че съгласно приложена друга справка са открити четири цитирания на научни публикации на гл. ас. д-р Надежда Попова.

Положително следва да се оцени проблематиката, разглеждана в отделните публикации на гл. ас. д-р Надежда Попова. Представеният монографичен труд на тема „Прозрачност на информацията в годишните финансови отчети на банките в България“ е структуриран в три самостоятелни глави, като всяка от тях има отделно обособено поле на изследване. В първата глава се представя значението на концептуалните основи на финансовата отчетност за осъществяването на банкова надзорна отчетност. Във втора глава акцентът се поставя върху систематизирането на проблеми, поставени от надзорните органи, международни и банкови институции, професионални организации и одиторски компании в сферата на прилагане на МСС. В третата част на практика се представят резултатите от извършено практическо изследване, построено на базата на извадка от 22 кредитни институции за период от 10 години. Много сполучлив е подходът за изследване прозрачността на информацията в годишните финансови отчети, вследствие на което се правят и съответни обобщения и изводи. Самостоятелно разработеният и публикуван научен труд отразява усилията на автора да представи в логическа последователност различни аспекти на разглеждания проблем.

В двете студии в съавторство особено актуално звучат проблемите при прилагането на международните счетоводни стандарти в банковия сектор и преди всичко извършеното ранжиране на изследваните банки за 10 годишен период.

Внимание заслужават публикациите на гл. ас. д-р Надежда Попова, имащи практико-приложен характер, и най-вече тези, свързани с финансовата отчетност, прозрачността и оповестяванията на информацията за нуждите на управлението. Интерес представляват и изследванията на автора по отношение на МСС и МСФО. Чрез представянето на МСС за публичния сектор гл. ас. д-р Надежда Попова пледира да се стигне до по-голяма прозрачност и по-добро управление в бюджетната сфера. Внимание заслужава и представеният коментар на прилагането на тези стандарти във финансово-кредитните институции в България. Ясно са дефинирани основните неизследвани въпроси относно отчетността в банковия сектор у нас.

Освен в сферата на финансовата отчетност и приложимостта на МСС/МСФО, кандидатът за участие в конкурса гл. ас. д-р Надежда Попова сполучливо разглежда и други актуални въпроси на счетоводството, в т.ч. свързани със счетоводното разбиране на провизиите, годишното счетоводно приключване в бюджетните предприятия, а също и проблеми, касаещи кредитния риск и др.

Целесъобразно би било да се отбележи, че всички публикации са с ясно изразена тематична насоченост към професионално направление 3.8., при това обектът на изследване на гл. ас. д-р Надежда Попова е твърде широк. В представените публикации за участие в конкурса се разглеждат и дискуссионни проблеми, свързани със Счетоводство на банките, Счетоводство на бюджетните предприятия, Счетоводство на застрахователните дружества, Счетоводство на пенсионноосигурителните дружества и пенсионните фондове и др.

4. Обща оценка на учебно-преподавателската работа

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „Доцент“ Надежда Попова има необходимата аудиторна заетост. Към момента води самостоятелни лекционни курсове със студенти от редовна и задочна форма на обучение по учебните дисциплини: Теория на счетоводството, Счетоводство на

банките и бюджетните предприятия, Счетоводство на застрахователните и пенсионните предприятия, Счетоводство на банките, Спецсеминар по счетоводство 1 и 2 част. От представените Справки за учебната натовареност в бакалавърска степен за посочените две учебни години (2015/2016 и 2016/2017) има общо 732 учебни часа, приравнени в упражнения, а за учебната натовареност в магистърска степен за същия период от време – 359 учебни часа, приравнени в упражнения или общо 1091 часа.

Освен това, от представената Творческа автобиография личи, че кандидатът за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ е рецензирала дипломни работи, извършвала е ръководство на практическо обучение на студенти, осъществявала е научно ръководство на дипломанти и др. Участвала е в разработването на нови семинарни занятия по дисциплините: Счетоводство на банките, Счетоводство на бюджетните предприятия, Счетоводство на капиталовите дружества и Счетоводство на застрахователните и пенсионните предприятия. Разработила е и курс от лекции по учебните дисциплини: Теория на счетоводството, Счетоводство на банките, Счетоводство на банките и бюджетните организации и по Счетоводство на застрахователните и пенсионните предприятия.

От приложените справки (Таблица № 1 и Таблица № 2) е видно, че е *съавтор* на 20 учебници и учебни помагала с общ обем страници 683, което показва, че д-р Попова успешно работи в екипи. Към момента няма написан и издаден самостоятелен учебник, а също и учебно-помощна литература.

5. Обобщена оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

Приложеният списък с публикации, представените резюмета на публикациите, а също и дадената справка за приносите на кандидата за заемане на академичната длъжност „Доцент“ свидетелстват за извършена сериозна изследователска дейност. Представеният монографичен труд, двете студии в съавторство, учебниците и учебно-помощната литература, а също и научните статии и научните доклади са по специалността и профила на обявения конкурс и показват задълбочена, многоаспектна специална подготовка в областта на счетоводството на банките и на бюджетните предприятия, а също и по отношение прилагането на МСС/МСФО, където е

необходимо. Направените изводи и обобщения са подплатени с емпиричен анализ. По-голямата част от представените публикации имат научно-приложен характер.

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „Доцент“ обосновано изразява позицията си по отношение на прозрачността на финансово-счетоводната информация, представена във финансовите отчети на банките.

Прави впечатление широкият спектър от учебни дисциплини, по които гл. ас. д-р Надежда Попова е съавтор в написването на учебници на учебно-помощна литература: Счетоводство, Финансово счетоводство, Управленско счетоводство, Счетоводни концепции и стандарти, Счетоводство на нефинансовите икономически групи, Организация и технология на счетоводството в търговските дружества, Търговска кореспонденция и кореспонденция по Интернет, Отчитане на разходите и калкулиране (сборник от задачи, тестове и казуси), Сборник от задачи, въпроси и тестове по „Специален курс по счетоводна отчетност на селскостопанските организации“, „Сборник от задачи по счетоводна отчетност на стопанските организации“.

В представената Справка за научните приноси кандидатът за участие в конкурса гл. ас. д-р Надежда Попова е систематизирала научните и научно-приложните приноси в три части:

- тематично направление „Годишни финансови отчети на банки“;
- тематично направление „Провизии“;
- тематично направление „Бюджетно счетоводство“.

Според мене, всички те са лично дело на кандидата и са доказателство за високия ѝ научен потенциал. Те се съдържат в представената научна продукция на кандидата в конкурса.

Смятам, че представените за участие в конкурса научни трудове, учебници и учебно-помощна литература не съдържат слабости, които да омаловажат качествата им. Убеден съм, че кандидатът в конкурса има възможности и следва да насочи усилията си към разширяване на публикационната активност в специализирани научни списания, а също и да засили самостоятелното си участие в написването на учебно-помощна литература, в т.ч. методически ръководства. Безспорно гл. ас. д-р Надежда Попова има сили и трябва да търси възможности за участия в научноизследователски проекти.

СТАНОВИЩЕ

Въз основа на казаното по-горе с пълна убеденост изразявам **положителното** си становище, че представената научна продукция на кандидата гл. ас. д-р Надежда Попова напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и на Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна. Ето защо предлагам на почитаемите членове на Научното жури единодушно да гласуват за присъждане на единствения кандидат по обявения конкурс – гл. ас. д-р Надежда Попова - Йосифова - академичната длъжност „Доцент“, по професионално направление 3.8. *Икономика*, за нуждите на катедра „Счетоводна отчетност“, при Икономически университет, гр. Варна.

Като член на Научното жури аз с убеденост ще гласувам за това!

С уважение :.....

(Проф. д-р Васил Янков)

Б у р г а с

20.08. 2018 г.

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ ВАРНА
Вх. № РД 20-540/23.07.2018г

До Научното жури за провеждане на конкурс за
присъждане на академичната длъжност "Доцент"
по обявен конкурс от Икономически университет – гр. Варна

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Фаня Аспарухова Филипова, преподавател в
Икономически университет – Варна, с научна специалност
по "Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската
дейност"

Относно: Конкурс за присъждане на академичната длъжност "Доцент", обявен от Икономически университет – гр. Варна със заповед на Ректора на ИУ Варна N РД 06-1541/12.06.2018, ДВ бр. 34/20.04.2018 г., Финансово-счетоводен факултет, катедра „Счетоводна отчетност“, по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност "Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност" (Счетоводство на банките), с единствен кандидат по конкурса гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова-Йосифова

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по обявен конкурс за академичната длъжност „Доцент“ съгласно Заповед № РД-06-1541/12.06.2018 г. на Ректора на Икономически университет – гр. Варна

Единствен кандидат на конкурса: гл. ас. д-р Надежда Иванова Попова-Йосифова

1. Информация за кандидата по конкурса
- Кратка биографична справка

Кандидатът Надежда Иванова Попова-Йосифова е родена на 24.03.1975 г. в гр. Варна. През периода 1989 – 1993 г. се е обучавала в Техникум по икономика „Г. С. Раковски“ – гр. Варна. През 1997 г. се е дипломирала като бакалавър по специалност „Счетоводство и контрол“ при ИУ – Варна, а през 1998 г. и като магистър в същата специалност и университет. От 1996 г. до 2000 г. работи като главен счетоводител.

През периода 2000 – 2003 г. Надежда И. Попова-Йосифова е редовен докторант към катедра „Счетоводна отчетност“ при ИУ – Варна, по научна специалност "Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност". Защитила е дисертация на тема „Финансово-счетоводни проблеми на пенсионноосигурителните дружества и пенсионните фондове“ (Научна комисия 16 при ВАК, ПРОТОКОЛ N7/27.04.2004 г.)

Приета е като преподавател в ИУ – гр. Варна през февруари 2005 г. и е такава до момента. Владее английски и руски език.

- **Заемани академични и други длъжности:** асистент в ИУ – Варна от 02.2005 г.; гл. ас. 03.2006 г.; член на Съюза на учените в РБългария; член на Комисията по академична етика към ИУ – Варна и др.

2. Обща характеристика на представените научни трудове след последната процедура (съгл. чл. 62, т. 3 във връзка с чл. 71, ал. 2 и 3 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ – Варна)

Кандидатът по обявения конкурс за доцент гл. ас. д-р Надежда Попова-Йосифова е представила **научни публикации 47 на брой, като по видове те са следните:**

1. 1 самостоятелна монография в обем от 378 стр.
2. 1 монография в съавторство; лично участие 48 стр.
3. 2 студии в съавторство; лично участие 53 стр.
4. 8 научни статии, самостоятелни, в обем на 115 стр.
5. 14 научни доклада, самостоятелни в обем от 122 стр.
6. 20 учебници и учебни помагала, в съавторство, лично участие 683 стр.
7. 1 друга публикация, в съавторство, 5 стр.

7 от горните публикации са включени в системи за индексирание, реферирание и оценяване. 5 са посочените и документирани цитирания на публикации на кандидата от други учени.

Общият обем на представената за участие в конкурса научна продукция е 1 404 стр. и имайки предвид видовото й разнообразие; съдържателна страна и издания, където е публикувана, считам, че тя напълно отговаря на изискванията за участие на кандидата в подобен конкурс.

Най-значимият и актуален труд на кандидата е монографията **„Прозрачност на информацията в годишните финансови отчети на банките в България“**, издаден в монографична библиотека „Проф. Цани Калянджиев“, изд. „Наука и икономика“ – ИУ, Варна, 2018 г. Трудът като обем (378 стр.) и структура е напълно достатъчен да представи научните постижения на автора и съдържанието му съответства на поставените цели и задачи, както и дава отговор на формулираните научни хипотези. Структурата е логично изградена и включва: въведение – 4 стр, три глави изложение – 216 стр., заключение – 6 стр., приложения – 114 стр. Списъкът на използваната литература съдържа 191 източника (български и чуждестранни), както и използването на информация от годишните финансови отчети, докладите за дейността и интернет сайтовете на 22 български кредитни институции за десетгодишен период (2007 – 2016 г.).

Има и 14 приложения, като в съдържанието на монографичния труд са включени 30 таблици и 1 фигура, а в приложенията – 9 фигури.

Темата на монографичния труд е интересна, актуална както за света, така и за България, като в същото време, в този обем на емпиричното изследване (22 български банки), **тя към момента е без аналог у нас** (доколкото има публично достъпни данни за подобни изследвания в нашата специализирана литература).

Целта на изследването е да се установи равнището на прозрачност на информацията в годишните финансови отчети на банките в България и факторите, които ѝ влияят. Така формулираната цел, както и обект и предмет, предполагат значимо и достатъчно обхватно разглеждане и анализиране на проблема за прозрачността на информацията в публичните отчети на кредитните институции. В съответствие с целта, обекта и предмета на изследването, в увода са формулирани и седем изследователски задачи, които коректно и последователно за решени чрез изложението в трите глави на труда.

Формулираната изследователска цел (стр. 10), акцентираща върху изследване взаимодействието между надзорната и финансовата отчетност, равнището на прозрачност на информацията в годишните финансови отчети на банките в България, установяване на основните икономически и регулаторни фактори, които оказват влияние върху прозрачността, е подкрепена чрез тестване на пет авторови хипотези (с. 11-12).

Авторът успешно е комбинирал прилагането на два основни емпирични подхода:

✓ анализ на информацията от публичните финансови отчети, докладите за дейността и друга съотносима публична информация за периода 2007 г. – 2016 г. на 22 банки в България и дефиниране на количествени и качествени показатели (в т.ч. финансови и надзорни съотношения), свързани с измерването прозрачността на публикуваната информация;

✓ прилагане на статистически инструментариум (корелационен анализ чрез ползване на статистическия програмен продукт SPSS) за изследване зависимостта между индекса на оповестяване за всяка банка (по години) от предварително дефинирани фактори (икономически показатели, финансови съотношения, вид на собствеността, дали банката е публично дружество и др.).

Формулираните задачи на изследването са изпълнени, като е проведено обширно проучване на съществущата литература, нормативна рамка и изследвания по проблема, така и достатъчно обхватно по своите размери емпирично изследване. Така изведените научни приноси показват, че монографичният труд има необходимите научни качества и ползи както за счетоводната наука, така и за счетоводните законодатели и практика.

Като основни научни постижения на автора в анализираната монография могат да се посочат:

1. Комплексният анализ на проблема за банковата прозрачност както от глед. т. на информацията в законовите годишни финансови отчети, така и в отчетите за целите на банковия надзор. (с.41-70)
2. Формирането на обвързана система от показатели за количествено и качествено измерване нивото на прозрачност на публичната информация, свързана с дейността на банките. (с.183-228)
3. Представителността, мащабността на емпиричното изследване и проследяването на тенденции в течение на времето – 22 български банки за период от 10 г. (2007-2016 г.). (с.160-228)
4. Формулиране на изводи, свързани с дублиране на изискуема информация в публичните отчети и доклади на банките и нуждата от оптимизация в това отношение (с.180-182).
5. Изразяване на мнение, че изследването на адекватността на оповестяване на информация, свързана с обезценката на банковите кредити, изисква прилагане не само на количествени статистически подходи, но и на case study подходи. (с.233-234).

В останалите публикувани материали (монографии, студии, статии, доклади, учебници и учебни помагала), с които кандидатът Надежда Попова-Йосифова участва в конкурса за доцент, се представят най-съществените проблеми, по които тя задълбочено е работила през последните години. Те спомагат за популяризиране и апробиране пред заинтересованите професионални среди и студентите на извършените от нея научни изследвания. Тези публикации за насочени към три основни кръга от проблеми:

1. Финансовата отчетност на банките.
2. Специфични отчетни проблеми, свързани с провизиите.
3. Проблеми на бюджетното счетоводство.

Целенаасочеността на изследваната проблематика, пряко обвързана с преподаваните от Надежда Попова-Йосифова учебни дисциплини, показват траен научно-изследователски интерес на автора, постоянство и задълбоченост.

3. Обща оценка на учебно-преподавателската работа на кандидата (съгл. чл. 62, т. 2 във връзка с чл. 71, ал. от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ – Варна)

Като преподавател в ИУ – гр. Варна (от 02.2005 г. до момента) Надежда И. Попова-Йосифова води семинарни упражнения и лекции както в бакалавърската, така и в магистърската степен на обучение по следните дисциплини: „Теория на счетоводството“, „Финансово счетоводство“, „Счетоводство на бюджетните предприятия“, „Счетоводство на банките“,

„Счетоводство на застрахователните и пенсионните предприятия“, „Счетоводство на капиталовите дружества“. Натовареността и учебната заетост на Н. П-Йосифова през годините винаги е била в рамките на максимално допустимите размери (около 150 %). Оценките от атестирането ѝ като преподавател са много добри.

4. Идентифициране на научните приноси на кандидата

Като най-съществени приносни моменти в научната продукция на кандидата в конкурса за доцент могат да се посочат следните:

1. Задълбочено изследване на проблема за прозрачността на информацията, свързана с банковата дейност и практическите му измерения в България.

2. Задълбочени изследвания, свързани с актуални проблеми на банковата финансова отчетност, в т.ч. отчитането на банковите провизии, на конкретни иновативни банкови продукти, използването на справедливата стойност в банковата отчетност, оповестяване на кредитния риск от страна на банките и др.

5. Критични бележки, препоръки и въпроси

Като единствена критична бележка бих обърнала внимание на заглавието на основния монографичен труд на кандидата в конкурса („**Прозрачност на информацията в годишните финансови отчети на банките в България**“): поради факта, че в изследването се анализира оповестената информация не само от годишните финансови отчети на банките, но и от друга съпътстваща информация – тази в докладите за дейността, в одиторските доклади, в годишните оповестявания за целите на надзора, по-удачно би било то да бъде по-широко формулирано, напр. „**Прозрачност на информацията в публичните отчети и доклади, свързани с дейността на банките в България**“

Бих отправила следните въпроси към Надежда И. Попова-Йосифова:

1. Как навлизащите блокчейн технологии биха повлияли на прозрачността на публичната информация, свързана с банковата дейност?

2. Кои са пречките пред цялостното въвеждане на принципа на текущото начисляване в отчетността на бюджетния сектор в България?

Заключение

Цялостният анализ на научната продукция, учебно-преподавателската, академичната и професионалната дейност на кандидата в конкурса за доцент Надежда И. Попова-Йосифова, както и дългогодишната ни съвместна работа като колеги в катедра „Счетоводна отчетност“ при ИУ – Варна, ми дават основанийето да считам, че тя притежава необходимите теоретически, научни и практически качества и

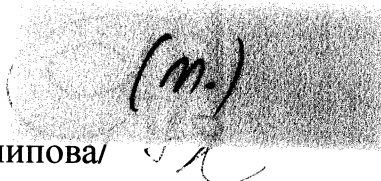
постижения за участие и успешно класиране в конкурса за доцент. Научната ѝ продукция до момента, качеството на учебно-преподавателската ѝ дейност и високото ѝ ниво на академична етика, ми позволяват безрезервно да подкрепя и предложа на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на Надежда И. Попова-Йосифова академичната длъжност „Доцент“ по “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност” .

23.07.2018 г.

В а р н а

Изготвил становището:

/проф. д-р Фаня Филипова/

A rectangular area that has been redacted with a grey stippled pattern. Inside the redaction, the handwritten letters "(м.)" are visible. Below the redaction, there is a handwritten signature in black ink.